

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ".

ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3, ΑΘΗΝΑ

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διαχειριστής: Η ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ".

"Οσα γράμματα ένδιαφέρουν τη διαχείριση πρέπει να διευθύνωνται:

« ΕΤΑΙΡΙΑ «ΤΥΠΟΣ» Σοφοκλέους 3, ΑΘΗΝΑΣ»

ΣΥΝΑΡΟΜΕΣ: Γιά τό Έσωτερικό δρ. 20 τό χρόνο.

> 10 τό έξαμηνο.

> 5 τό τρίμηνο.

Γιά τό Έξωτερικό φρ. 25 τό χρόνο.

> 15 τό έξαμηνο.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Ε ΝΟΥΜΕ νά σημειώσουμε κάτι για τήν άτεργία τῶν Μηχανογράφων, που έξικολουνθεί έδω καὶ δύο μῆνες. Είναι, ἀ δὲ γελούμαστε, ή πρώτη μεράλη καὶ συστηματική άτεργία που γίνεται στὸν τόπο μας. Λιὸν κοινωνικὲς τάξες παλεύουνται μὲ μιὰ άξιοσημειώθη έπιμονή καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη. Κ' είναι μάζησιοι χαρακτηριστικῶν πάντη στιγμῇ πολὺ ὁ ἔργατης ἔνοιωσε πῶς βρίσκεται σὲ ἀληθινὴ πᾶλη, κ' ἡ δύρη τὸν ἐπινέει, τὴν στιγμὴν αἱ τῇ ἔνοιωσε ἀνίκητη τὴν ἀνάγκην νὰ μεταχειριστεῖ τὴν θηριοτικὴν γλώσσα στὸν ἄγρόν του. Είναι ἡ πρώτη φρούριο πολὺ βλέπομε ἐργατικὲς ποσκήψεις γραμμένες μὲ πόνο σὲ δημοτικὴ γλώσσα. Χαρατίζουμε τὸ γεγονότο σὰ μιὰ καλὴ ἀρχή. Ο ἔργατης πρέπει νὰ τὸ νοιώσει πῶς ἔνα ἀπὸ τὰ δύο του είναι κ' ἡ ἀληθινὴ δημοτικὴ γλώσσα, η γλώσσα του δηλαδή.

Ε ΝΑ ζήτημα δχι πάν λογοτεχνίας ἡ γλώσσας, πα-
ρὰ ζήτημα καθαρὸ ήδηκης παρουσιάζεται καὶ δέ τόσο πον θὰ γίνει μιὰ συζήτηση γιὰ τὸ πολυθρυλητὸ γλωσσικὸ ζήτημα. Δικαίωμά του νὰ είναι ὁ καθένας καθαρευοντάνος, μιχτός, Κοντικός, Μιστρωτικός καὶ διτὶ ἄλλο ἡ στενοχεφαλιά του μπορεῖ νὰ τοῦ ἐπαγ-
ρέψῃ. Μιὰ υποχρώση μόνο ἔχει, σὰ διαχίνει νὰ συ-
ζητήσει δημόσια καὶ νὰ είτει τὴν γνώμη του. Νά στα-
θεῖ τίμιος, ήδηκός ἀνθρώπος. Νά μήν είτει τίποτα πού μπορεῖ νὰ ξημιώσει τὴν υπόληψη τῶν ἄλλων, τίποτα πού νὰ μήν είναι ἀπόλυτα βέβαιος πῶς είναι ἀληθινό. Μόνο ὁ μα-
καρίτης ὁ Μιστρωτής νιοθετοῦσε ἀνεξέταστα ὅλες τὶς φῆμες τῶν δρόμων καὶ αὐτὸς τόπωντες ἐπίτηδες γιὰ νὰ δυσφημήσει τοὺς ἀντίπαλούς του. Τὸ ἴδιο κάνανε κ' ἄλλοι. Ἐτοι δημιουργήθηκε ὁ περίφημος Παλιο-
κονταρίνης, ή Κέχριμπαρά, τὸ σοφία σούζα, τὸ Πηρεόδιαστο, τὸ Χριστό καὶ ἄλλες παρόμοιες δημιουργίες. Μὰ εἴχαμε τὴν ίδεα πῶς κατή τὴν ἐποχὴ πέφασε πιά, πῶς σήμερα διάνθρωποι γεννήσαντες θετικάτεροι, τρι-

πάτεροι, καὶ γι αὐτὸς ἡ λέπη μας εἶναι βαθιὰ σὰν εἴ-
μαστε ἀναγκασμένοι νὰ σημειώσουμε πῶς καὶ σήμεροι
βρίσκονται. Ἀνθρωποι ποὺ ζητεύουντες τὴ δόξα τοῦ Μι-
στρωτή.

Ο πόνιος "Αμαντος" είναι συντάχτης τοῦ 'Ιστορι-
κοῦ Λεξικοῦ. Είναι λοιπὸν ὁ ἀριθμοδιάθερος, ἔχει
τούληχιστο χρέος νὰ βασανίζει τὶς πληροφορίες πεν-
τοῦ ποσοφέρουντες, ποὺ τὶς παραδόνει στὴ δημιούσι-
τητα. Γιατὶ δταν ἔνας συντάχτης τοῦ 'Ιστορικοῦ Λε-
ξικοῦ, ποὺ σχρόπη ἔχει νὰ δεῖξει τὴν ιστορικὴν ἔξελιξην
τῆς θετικῆς μας γλώσσας, διγάνει καὶ βεβαίωνται ἀ-
βασάνιστα πράματα ἀνύπορα, τότε κατανοοῦντες νὰ
χαρακτηριστεῖ γι αὐτόρως μὲ κακὴ πίστη τοῦ δὲν
πρέπει πά νὰ τούχουμε καμιὰ ἐμπιστοσύνην. Σ' ἔνα
ἄρθρο του στὴν «Ἀνθρωπότητα» ποὺ ἐπιγράφεται:
«Πρός τὴν μέσην λύσιν», κηρύγνεται κι αὐτὸς ὀπα-
δὸς τῆς μιχτῆς γλώσσας. Δικαίωμά του. Ποτὲ δὲ νοιώ-
σαμε τὴν ἀνάγκην νὰ πληροφορηθοῦμε τὶ φρονεῖ ὁ κ.
"Αιαντος" γιὰ τὴ γλώσσα. Λοιπὸν στὸ ἄρθρο αὐτὸς ὁ κ.
"Αιαντος", ποὺ είναι συντάχτης τοῦ 'Ιστορικοῦ Λε-
ξικοῦ, δηλαδὴ ὑπάλληλος τοῦ Κράτους, δείχνεται κα-
θαρὰ συκοφάντης γιὰ νὰ χτυπήσει τοὺς δημοτικούς. Καὶ πρωταρχῶντα ἀναγνωρίζει μιὰ διόποιση ποὺ εί-
ναι κακὴ τὴν κυκλοφορία μιᾶς καθαρευοντικάν-
της ἐφιμερίδας μὰ ποὺ είναι μάζεια γιὰ ἔναν ἀλη-
θινὸν καὶ σεμνὸν ἐπιστημόνια. Μιλεῖ γιὰ «Μαλλιαζὴ καὶ
Ψυχαροζὴ γλώσσα». Τέτοια γλώσσα ἐπιστημονικὰ εί-
ναι ἀνύπορη. Υπάρχει μόνο Ἄη μοτι καὶ ἡ γλώσ-
σα δίπλα στὴν Καθαρεύοντα καὶ στὴ Μιγκή. Τὰ ἄλ-
λα είναι κατασκευαστά καιρενεταὶ ποτὶ μιούζουντες
ἐπιτολαρτήτατα. Στὸ ἴδιο ὄρθρο τοῦ δ. κ. "Αιαντος" μὲ
τὴν πιὸ ἀλαρρῷη στινείδηση, βεβαίωντες πάσι μιὰ ἀπὸ
τὶς ἀφροδιές ποὺ γεννήσθη τὴν μαλλιαζὴν γλώσσαν εί-
ναι καὶ «αἱ προσωπικαὶ ἀντιτύθεια» κατὰ τὸν διαδόν
τῆς καθαρευοντικῆς». Ψέμα. Τὴν Δημοτικὴν γέννησην
μόνο ἡ ἐπιστημονικὴ μελέτη τῆς γλώσσας μας καὶ τί-
ποτες ἄλλο. Βεβαίωνται ἀκόμα πάσι οἱ δημοτικήστες γρά-
μμους τοὺς τύπους: «ἀναρτυγμένος», «διακριμένος», «φρονιμός»
(άντι ἀνεπτυγμένος καὶ διακεριμένος), «φρονιμο-
χείος» (άντι φρονιμοχείο), «έπειροντας» (άντι ἐπειρον-
τα), «εοφτανε» (άντι ἐρχότανε), «Παρενός» (άντι Παρθένως). Όλα αὐτά είναι φέμιται πακοκηθέστατα. Προσκαλοῦμε τὸν δ. "Αιαντο" νὰ μᾶς ἀποδείξει σὲ πο-
τὶ συγχραέδημοτική τὰ εἰδὲ γραμμένα. Βεβαίωνται
ἄκομα πάσι οἱ δημοτικούς κάρουντες «ἄφθονον χει-
σιν διαλεκτικῶν στοιχείων», ἐνῶ ὅπερει νὰ ξέ-
νει πάσι δ. Ψυχάρης ωητὰ καταδικάζει τοὺς δια-
λεκτικῶν τύπωντας καὶ μᾶς συβούλευει νὰ μετά-
νιούζομεστε τοὺς Πανελλήνους. Είναι ὁ ἄν-
θρωπος ποὺ βεβαίωνται κατὰ κακόπιστος ἡ ἐπι-
πόλαιος: δ. τι καὶ ἀ δεχτούμε. πάντα είναι ἔνα
ποάμα ποὺ δε συβιβάζεται. θυρρούντες, μὲ τὴν ἴδιο-
τητα ἔνος ἀνάτερος ὑπάλληλος τοῦ Κράτους.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΕΙΣ ΑΜΑΝΙΤΗΝ

Ο "Αιαντος", Αιαντος, πούπιλην 'Αιανίτης
τῆς φέτης γλώσσας πρόβατε νέος καιούποδος Λευτάς,
καὶ κερανώνει μαλλιαρούς καὶ κουρεμένους δέρνει,
καὶ ἐνδόξους Μιστρωτικούς καιρούς μᾶς ξεναφέρει.

ΠΙΚΡΑΓΚΑΘΗΣ